

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

JS RTV FBIH SARAJEVO

ZA 2009.GODINU

Broj: 06-10/10

Sarajevo, maj 2010. godine

**MENADŽMENTU
JS RTV FBiH
SARAJEVO**

MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju priložnog bilansa stanja JS RTV FBiH Sarajevo (u daljem tekstu RTV), sa stanjem na dan 31. Decembra 2009. godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja preduzeća sa važećim zakonskim i drugim važećim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH („Sl.novine FBiH“ broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalim usljed korupcije i prevare. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

1. Više je iskazan trošak amortizacije za 386.322 KM, u odnosu na obračunatu amortizaciju koji iznos knjigovodstvo nije moglo obrazložiti odnosno dokumentaciono dokazati. Pored toga vršen je obračun amortizacije na imovinu s neograničenim pravom korištenja, što nije u skladu sa MRS 38 - Nematerijalna imovina, paragraf 107 prema kojem nematerijalna imovina s neodređenim korisnim vijekom trajanja se ne amortizuje. Navedeno ima za posljedicu da je potcijenjena imovina i više iskazani troškovi amortizacije što je pojašnjeno u tački.6.3.1.1. Izvještaja.
2. Precijenjena su potraživanja i obaveze za 488.085 KM, zbog priznavanja faktura za nabavku filmskih prava, a filmovi nisu primljeni, što je pojašnjeno u tački.6.3.1.1. Izvještaja
3. Zajedničko učešća u produkciji TV serijala u iznosu 768.000 KM, iskazano je na troškovima umjesto na nematerijalnoj imovini kao i kupovina serijala sa neograničenim pravom emitovanja,

radi čega su troškovi precijenjeni, a podcijenjena imovina za izvršena ulaganja, što je pojašnjeno u tački 6.10. Izvještaja.

4. Manje su iskazani troškovi perioda za 29.517 KM, i precijenjena potraživanja za isti iznos, što se odnosi na neopravdane akontacije za službena putovanja i poslovne akontacije, što je pojašnjeno u tački 6.6.1. Izvještaja.
5. Avansne fakture nisu izdavane za jednokratno uplaćene iznose za marketinške usluge i na osnovu toga priznati popusti za unaprijed izvršene uplate prije emitovanja spotova. Cjenovnikom za marketinško oglašavanje je uređeno da se za avansne uplate prije emitovanja spotova daju popusti čija procentualna visina ovisi od visine uplaćenog avansa, što je pojašnjeno u tački 6.9.2. Izvještaja.
6. Nije vršen izbor najpovoljnijeg ponuđača za robe i usluge saglasno Zakonu o javnim nabavkama, što je pojašnjeno u tački 6.12. Izvještaja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju tačno i objektivno, finansijski položaj Radio televizije Federacije BiH d.o.o. Sarajevo sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine, rezultate njenog poslovanja, te novčani tok, za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje u toku 2009. godine, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom, što je navedeno u tački 6. mišljenja.

Osim uočavanja koja su imala uticaja na naše mišljenje, skrećemo pažnju da:

Korporacija u skladu sa Zakonom o javnom radio televizijskom sistemu Bosne i Hercegovine nije osnovana kao zajedničke upravljačke strukture između javnih RTV servisa pa se poslovne aktivnosti, predviđene da obavlja Korporacija, obavljaju u RTV FBiH, a slijedom toga i finansijske transakcije u poslovnim knjigama revidiranog klijenta. Marketinške usluge se ugovaraju pojedinačno ili zajednički, a ostvareni prihod iz tog osnova svaki servis zadržava za sebe.

Sarajevo, 09.04.2010. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2009. GODINE	2
BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.DECEMBRA 2009. GODINE	3
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA 31.DECEMBRA 2009.GODINE	4
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.12.2009. GODINE	5
1. UVOD	6
2. CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU	7
4. ZAKONSKA REGULATIVA	8
5. REZIME	9
6. NALAZI I PREPORUKE	9
6.1 Sistem internih kontrola.....	9
6.2 Planiranje i izvještavanje	10
6.3 Stalna sredstva	11
6.3.1 Nematerijalna i materijalna imovina.....	11
6.4 Zalihe.....	15
6.5 Novac i novčani ekvivalenti	16
6.5.1 Blagajničko poslovanje.....	16
6.6 Potraživanja od prodaje	16
6.6.1 Potraživanja od zaposlenih	18
6.6.2 Potraživanja za date avanse.....	18
6.6.3 Ostala potraživanja	19
6.6.4 Aktivna vremenska razgraničenja.....	19
6.7 Kapital	19
6.8 Obaveze.....	20
6.8.1 Dugoročne obaveze	20
6.8.2 Kratkoročne obaveze	20
6.9 Prihodi	22
6.9.1 Prihodi od prodaje	22
6.9.2 Prihodi od pružanja usluga marketinga	23
6.9.3 Finansijski prihodi	23
6.9.4 Ostali prihodi	24
6.10 Troškovi i rashodi poslovanja.....	24
6.10.1 Rashodi poslovanja	26
6.11 Sudski sporovi	26
6.12 Javne nabavke	27
6.13 IT Sistem	27
6.14 Vanbilansna evidencija	28

BILANS STANJA
na dan 31.12.2009. godine

	31.decembar 2009	-u KM- 31.decembar 2008
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	2.386.511	3.303.636
Avansi za nematerijalna sredstva	98.238	376.300
Nekretnine i oprema	759.427	766.954
Nekretnine u pripremi	191.088	63.269
Umjetnička djela	4.200	4.200
Avansi za nekretnine	-	62.566
Odložena poreska sredstva	396.207	90.378
Kreditni uposlenim	-	2.893
	<u>3.835.671</u>	<u>4.670.196</u>
Tekuća sredstva		
Zalihe	204.994	289.510
Kupci	13.381.863	15.680.241
Druga potraživanja	240.551	198.360
Novac i novčani ekvivalenti	2.580.383	995.380
Aktivna vremenska razgraničenja	361.568	168.928
	<u>16.769.359</u>	<u>17.332.419</u>
Gubitak iznad visine kapitala	2.746.131	2.788.432
Ukupna aktiva	<u>23.351.161</u>	<u>24.791.047</u>
PASIVA		
Dugoročne obaveze i razgraničenja		
Robni zajam	651.033	651.033
Dugoročna razgraničenja	75.907	92.965
	<u>726.940</u>	<u>743.998</u>
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročni krediti	798	403.279
Neraspoređena RTV- taksa	644.319	994.096
Dobavljači	8.766.095	10.408.849
Tekuća obaveza poreza na dobit	-	148
Obaveze za porez na dodanu vrijednost	153.972	210.461
Obaveze za poreze i doprinose po osnovu plata	4.252.122	5.713.464
Druge obaveze	2.328.934	2.470.607
Pasivna vremenska razgraničenja	6.477.981	3.846.145
	<u>22.627.221</u>	<u>24.047.049</u>
Ukupna pasiva	<u>23.351.161</u>	<u>24.791.047</u>
Vanbilansna evidencija	132.048.887	132.048.887

Finansijske izvještaje je potpisao direktor Finansijskog sektora Almir Alihodžić i certificirani računovođa Vahida Omerović. Poslovodni odbor je usvojio i odobrio njihovo izdavanje.

BILANS USPJEHA
za godinu koja je završila 31.decembra 2009. godine

O p i s	-u KM-	
	31.decembar 2009.	31.decembar 2008.
Prihodi od prodaje	31.912.818	36.414.187
Troškovi za prodato	25.245.601	30.692.615
Dobit od operativne djelatnosti	6.667.217	5.721.572
Finansijski prihodi	14.247	22.849
Finansijski rashodi	84.767	32.547
Gubitak od finansijske	(70.520)	(9.698)
Ostali prihodi	2.030.235	2.710.012
Ostali rashodi	(6.734.057)	(5.820.949)
Dobici od prodaje stalne imovine	48.245	-
Gubici od umanjenja vrijednosti stalne imovine	(1.801.108)	(4.646.263)
Gubici od prodaje stalne imovine	(51.637)	-
Gubitak od ostalih aktivnosti	(6.508.322)	(4.646.263)
Dobit prije poreza	88.375	1.065.611
Porez na dobit	37.652	115.116
Neto dobit perioda	50.723	950.495

Finansijske izvještaje je potpisao direktor Finansijskog sektora Almir Alihodžić i certificirani računovođa Vahida Omerović. Poslovodni odbor je usvojio i odobrio njihovo izdavanje.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za godinu koja završava 31.decembra 2009.godine

- u KM

	31.decembar 2009	31.decembar 2008
Tokovi novca iz poslovne aktivnosti		
Neto dobit/dobitak	50.723	1.065.464
Usklađivanje za:		
Amortizacija nematerijalne imovine	1.154.794	888.965
Gubici od otuđenja nematerijalne imovine	1.797.951	1.533.310
Amortizacija materijalnih sredstava	219.695	296.897
Gubici od otuđenja materijalne imovine	-	3.727
Ostala usklađenja nenovčanih stavki	6.519	-
Usklađenja za nenovčane tokove	3.178.959	2.722.899
Smanjenje zaliha	84.516	62.405
Smanjenje potraživanja od prodaje	2.298.378	705.910
Povećanje drugih potraživanja	(42.191)	244.747
Povećanje aktivnih vremenskih razgraničenja	(192.640)	80.515
Smanjenje obaveza prema dobavljačima	(1.642.754)	1.196.605
Smanjenje drugih obaveza	(1.659.652)	92.039
Povećanje pasivnih vremenskih razgraničenja	2.631.836	1.398.092
Priliv novca iz poslovne aktivnosti	1.477.493	(310.557)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.707.175	3.477.806
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti		
Nabavka nematerijalne imovine	(1.842.299)	3.727.829
Nabavka materijalnih sredstava	(215.556)	439.921
Druga ulaganja	(396.206)	90.378
Povrat zajmova	101.205	438.866
Odliv gotovine po ulagačkim aktivnostima	(2.352.856)	3.269.994
Novčani tok od finansijskih aktivnosti		
Priliv po pozajmljenim sredstvima	-	737.821
Odliv po osnovu pozajmljenih sredstava	769.316	(560.285)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti financiranja	(769.316)	177.536
Početno stanje novca	995.380	637.032
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	2.580.383	995.380
Povećanje gotovine	1.585.003	358.348

Finansijske izvještaje je potpisao direktor Finansijskog sektora Almir Alihodžić i certificirani računovođa Vahida Omerović. Poslovodni odbor je usvojio i odobrio njihovo izdavanje.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
za godinu koja je završila 31.12.2009. godine

- u KM

O p i s	Dionički kapital	Revalorizacione rezerve	Neraspoređena dobit/ nepokriveni gubitak)	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2007. odnosno 01.01.2008 god.	100.000	253.537	(4.207.433)	(3.853.896)
Neto dobit perioda			1.065.464	1.065.464
Stanje na dan 31.12.2008.g.	<u>100.000</u>	<u>253.537</u>	<u>(3.141.969)</u>	<u>(2.788.432)</u>
Stanje na dan 01.01.2009 g.	100.000	253.537	(3.141.969)	(2.788.432)
Gubici perioda koji nisu iskazani u bilansu uspjeha			(8.422)	(8.422)
Neto dobit perioda			50.723	50.723
Stanje na dan 31.12.2009 g.	<u>100.000</u>	<u>253.537</u>	<u>(3.099.668)</u>	<u>(2.746.131)</u>

Finansijske izvještaje je potpisao direktor Finansijskog sektora Almir Alihodžić i certificirani računovođa Vahida Omerović. Poslovodni odbor je usvojio i odobrio njihovo izdavanje.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
JAVNOG SERVISA RTV FBiH SARAJEVO
ZA 2009. GODINU**

1. UVOD

Radio televizija Federacije Bosne i Hercegovine, nastala je kao jedan od emitera, transformacijom Radio televizije Bosne i Hercegovine. Sa radom je počela 27.10.2001 godine. Registrovana je Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-08-003814.

Osnivačka prava prema RTV FBiH vrši Parlament FBiH. Prava i obaveze na osnovu osnivačkih prava prema RTV FBiH vrše organi Federacije BiH, kao prema privrednom subjektu koji obavlja djelatnost javnog društvenog interesa.

Osnivačka prava vezana za rad i upravljanje su:

- a) Imenovanje i razrješenje članova Upravnog odbora,
- b) Imenovanje i razrješenje Programskog vijeća, na prijedlog Upravnog odbora,
- c) Potvrđuje Statut preduzeća

Osnovna djelatnost je emitovanje radio i televizijskog programa. Televizijski program se emitira putem jednog kanala, a radijski program putem Radija FBiH i Radija 202. Djelatnost društva uređena je Zakonom o javnom servisu RTVFBiH, („Sl.nov. FBiH“ br.48/08 od 06.08.08.)

Preduzeće obavlja svoju djelatnost u Sarajevu u poslovnim prostorijama Javnog servisa BHRT, za šta plaća najam, kao i za iznajmljeni prostor u IT centrima.

Sjedište je u Sarajevu ul. Bulevar Meše Selimovića 12.

Identifikacijski broj Društva za direktne poreze: 4200090470004

Identifikacijski broj za indirektnu poreze (PDV broj): 200090470004

Prosječan broj zaposlenih na dan 31.12.2009. godine je 407, a prethodne godine 415 radnika.

2. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj naše revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu prema važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Za realizaciju navedenog cilja procjenjivat ćemo da li rukovodioci primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, sistem internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu, kao i sposobnost da otkrivaju i spriječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije.

Sistemom uzorka ispitali smo procese i sa njima povezane finansijske transakcije iskazane u finansijskim izvještajima revidirane godine, a veću pažnju posvetili smo imovini, prihodima, rashodima, obavezama, značajnijim troškovima poslovanja, kao i primjeni Zakona o javnim nabavkama u BiH.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja za koja smo smatrali bitnim, a vezana su za finansijsko izvještavanje.

3. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH, po drugi put provodi reviziju finansijskih izvještaja RTV FBiH i usklađenosti iskazanih iznosa u finansijskim izvještajima sa internim i eksternim propisima. Prva revizija provedena je u 2007 godini, a predmet revizije bili su finansijski izvještaji 2006. godine.

U međuvremenu reviziju finansijskih izvještaja za 2008. godinu provela je revizorska kuća Intercon Zenica, a reviziju naplate RTV takse za 2008. godinu za članice sistema javnog informisanja u BiH, provela je revizorska kuća „Revsar“ Sarajevo.

Kontrolu postupanja iz oblasti radnih odnosa, u više navrata je vršila nadležna inspekcija za rad Kantona Sarajevo.

Našom revizijom finansijskih izvještaja za 2006. godinu nije dato mišljenje na iste iz razloga što je :

- obračun i isplata plaća, stimulacija i nagrada uposlenim, nije bila uređena internim aktima, kako to predviđaju zakonski propisi, zbog čega se nije mogla potvrditi pravilnost iskazanih troškova.

- u početnim saldima 2006. godine, nije iskazana ispravka potraživanja sa 31.12.2005 godine u iznosu od 9.045.860 KM, za koji iznos su povećani troškovi poslovanja prethodne godine, a isknjiženi (otpisani) iznos urađen je bez saglasnosti organa upravljanja što je suprotno propisima.

- na potraživanjima iskazan iznos od 116.960 KM, a zapravo se radi o neopravdanim putnim akontacijama, koje predstavljaju troškove poslovanja revidirane godine,

- nepravilno je iskazano uvećanje nematerijalnih sredstava u pripremi (serije i filmovi) u iznosu od 1.707.359 KM na osnovu faktura, iako naručeni programi nisu isporučeni u momentu knjigovodstvenog evidentiranja,

Sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti date su preporuke. Ovom revizijom izvršili smo provjeru kako i koliko su naše preporuke primjenjene. Utvrdili smo da najveći broj preporuka nije ispoštovan, niti ima značajnijih pomaka u finansijskom poslovanju.

Usvojene su interne procedure za važnije procese poslovanja ali primjena istih i nadzor nad njima je izostao. Za kompenzacije potraživanja i obaveza osigurava se pismena saglasnost Upravnog odbora u skladu sa članom 42. Zakona o javnim preduzećima. Usvojena su akta vezano za regulisanje radnih odnosa stim da je pored Sistemizacije radnih mjesta prihvaćen i Pravilnik o implementaciji sistemizacije kojim se zapravo nije ništa promijenilo.

Finansijsko stanje nije bitnije izmjenjeno u odnosu na prethodnu reviziju ali ima pomaka. Obaveze imaju blagu tendenciju pada sa (25.8 miliona 2006. g. smanjene su na 23,3 miliona KM). Nelikvidnost i nesolventnost izražena je i u ovom periodu Preuzeti rokovi izmirenja obaveza se ne poštuju. Određeno smanjene postoji na gubitaku iznad visine kapitala sa 3,9 miliona na 2,7 miliona. I dalje se najviše duguje BHRT po osnovu međusobnih usluga, koje se fakturišu na osnovu Cjenovnika međusobnih usluga između Javnog RTV servisa i RTV FBiH. Zbog neizmirenja obaveza BHRT, je pokrenuo sudski spor. Sudske sporove pokrenuli su i drugi vjerovnici kako pravna tako i fizička lica.

Nije uspostavljen odgovarajući informacioni sistem, koji bi bio poslovna podrška upravljačkim strukturama. Evropska zajednica je donirala softversko rješenje vođenja poslovanja koje su trebala primijeniti sva tri emitera ,međutim do toga nije došlo. U odnosu na prethodnu reviziju uvedena su nova softverska rješenja knjigovodstvenih evidencija ali isti nije automatski uvezan sa organizacijskim dijelovima koji generiraju podatke neophodne za ove evidencije. Nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola, koji bi bio sposoban da obezbijedi nadzor i kontrolu nad sredstvima i obavezama i ako su usvojena pravila ponašanja za značajnije procese.

4. ZAKONSKA REGULATIVA

Za potpunije razumijevanje poslovanja RTV FBiH potrebno je imati na umu propise koji uređuju ovu oblast To su:

Zakon o javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine, (Sl.Glasnik BiH br.78 iz 2005. godine).Istim je uređeno da Javni radiotelevizijski sistem u BiH čine tri javna servisa i zajednički pravni subjekt unutar tog sistema, kao i njegova djelatnost i organizacija.

Sistem javnog emitiranja u BiH čine

- a) Radio-televizija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu BHRT) kao Javni RTV servis BiH;
- b) Radio-televizija FBiH (u daljem tekstu RTFBiH) kao Javni RTV servis Federacije BiH;
- c) Radio-televizija Republike Srpske (u daljem tekstu RTRS) kao Javni RTV servis Republike Srpske;
- d) Korporacija javnih RTV servisa BiH

Zakoni o BHRT, RTRS i RTFBiH se trebaju uskladiti sa naprijed navedenim zakonom.

Prema čl.6. Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine Javni RTV servisi obavezni su registrirati Korporaciju na državnom nivou.Korporacija u ime sva tri Javna servisa pored ostalog:

- a) prodaje televizijske , radio i multimedijalne oglase i izrađuje strategiju za ove.usluge putem Javnih servisa
- b) osigurava zajedničko korištenje tehničkih finansijskih i kadrovskih potencijala
- c) omogućava zajedničko korištenje i upravljanje arhivskom građom u skladu s programskim potrebama javnih RTV servisa, i prodaju njihovog korištenja trećim stranama u ime javnih RTV servisa;
- d) nabavlja strane programe
- e) prodaje televizijske, radio i multimedijalne marketinške usluge, i rukovodi oglašavanjem
- f) naručuje ispitivanje javnog mnijenja i medijskog tržišta
- g) omogućuje zajedničku godišnju finansijsku reviziju;

Prema članu 23 navedenog propisa uređena je raspodjela RTV takse i neto dohotka od marketinškog oglašavanja i to:

- a) RTFBiH pripada 25% netoprihoda od marketinškog oglašavanja i 25% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritorije Bosne i Hercegovine, kao i RTRS;
- b) BHRT pripada 50% netoprihoda od marketinškog oglašavanja i 50% prihoda od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji BiH

Uplata RTV takse i neto prihod od marketinškog oglašavanja vrši se na jedinstveni račun, a

Članovi Odbora Sistema su povjerioci i izvršioci jedinstvenog računa i odgovorni su nadzor nad postupkom naplate.

Korporacija u skladu sa Zakonom o javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine nije osnovana pa se poslovne aktivnosti ,predviđene da obavlja Korporacija, obavljaju u RTFBiH. Slijedom toga i finansijske transakcije se iskazuju u poslovnim knjigama revidiranog klijenta.Marketinške usluge se ugovaraju pojedinačno ili zajednički, a ostvareni prihod iz tog osnova svaki servis zadržava za sebe za usluge koje je obavio.

Parlament FBiH je usvojio Zakon o Javnom servisu RTFBiH u 2008. godini.(Sl. Novine FBiH br.48/08) čiji cilj je bio uređenje djelatnosti RTVFBiH i usaglašavanje sa državnim zakonom.Prema članu 18. navedenog propisa decidirano je navedeno da se raspodjela RTV takse vrši u skladu sa članom 23.Zakona o javnom radio-televizijskom sistemu BiH, dok za prihod po osnovu marketinških usluga to nije rečeno već da se isti koristi primarno za finansiranje vlastite djelatnosti.

5. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Javnog servisa RTV FBiH za 2009. godinu utvrdili smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

Rukovodstvo JS RTV FBiH treba da uspostavi funkcionisanje sistema interne kontrole putem postupaka, pravila i procedura, da implementira takva pravila te da vrši nadzor nad istima, sa ciljem postizanja razumne sigurnosti da se poslovne aktivnosti obavljaju u skladu sa postavljenim ciljevima i propisima te da izvještavanje bude pouzdano. U tome može, značajno pomoći interni kontrolor, koji već postoji s tim da se afirmiše takav rad i poduzimaju mjere po utvrđenim nalazima.

Kod izrade planiranih aktivnosti i potrebnih sredstava za te aktivnosti potrebno je voditi računa o prezetim obavezama.

Da se prekine sa praksom rada prihvatanja faktura dobavljača za rate plaćanja, umjesto za isporučenu robu,

Da se uradi sveobuhvatna analiza postojećeg stanja vezano za proces nabavki licencnih prava, koja treba da obuhvati sve ugovore, fakturisane obaveze po tim ugovorima i isporučenim licencnim pravima, knjigovodstvenim evidencijama obaveza i imovine kako bi se postigla usaglašenost i pouzdanost evidencija. Informaciju treba da razmotri Upravni odbor JS RTV FBiH kako bi se upoznao sa realizacijom programskih planova koje usvaja.

Da se u knjigovodstvo dostavlja dokumentacija na unos tek kada ispuni uvjete priznavanja, što je zakonska obaveza.

Da se usklade evidencije o materijalnoj imovini sa 31.12.2009. godine između glavne knjige i materijalnog knjigovodstva koje vodi BHRT.

Da se usvoje nova ili poboljšaju postojeća pravila rada za poslovanje sa gotovinom ugrade u sistem rada i kontrolišu. Blagajničko poslovanje usaglasiti sa propisima.

Gotovinske isplate trebaju se pravdati u roku u skladu sa usvojenim pravilima, a sa izvještajnim periodom iskazivati samo potraživanja koja to doista jesu.

Potrebno je preispitati cjenovnik marketing usluga u smislu definisanja cijene usluge na način koji će obezbijediti da se pouzdano mogu procijeniti finansijske transakcije po ovom osnovu, te utvrditi dosljednost u primjeni predmetnog akata.

Da rukovodstvo i organ upravljanja usklade akta o sistematizaciji sa propisima koji regulišu ovo područje.

Potrebno je pravovremeno pokretati proceduru izbora najpovoljnijih ponuđača i provoditi procedure izbora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i stvarati povjerenje u transparentnost izbora.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1 Sistem internih kontrola

Izvršili smo procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola¹ na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja i utvrdili slijedeće:

Da je usvojen Pravilnik o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima RTV FBiH. Pravilnik je uglavnom obuhvatio značajnije procese poslovanja, međutim provedenim provjerama funkcionisanja kontrolnih postupaka mjerodavnih za

---

¹ Sistem interne kontrole obuhvata kontrolna okruženje i kontrolne procedure. Sistem uključuje sve politike i procedure, uspostavljene od strane organa upravljanja Društva, sa ciljem osiguravanja ostvarivanja ciljeva Društva u skladu sa eksternim pravilima (zakonska akta) i rukovodnim politikama, osiguranja imovine i informacija, prevencije u otkrivanju prevara i greški, kvalitete računovodstvenih izvještaja sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima, blagovremena izrada pouzdanih finansijskih i rukovodnih/upravljačkih informacija)

pripremanje finansijski izvještaja, isti nije poštovan niti je rukovodstvo razvilo odgovarajuće okruženje za kontrolu.

Naša ocjena uvjeta u kojima se provodi kontrola bazirana je na ocjeni kontrola vezanih za procese poslovanja koje smo revidirali. Revidirali smo na bazi uzorka nematerijalnu imovinu, i obračun amortizacije, nabavku televizijskih programa-licencnih prava, primjenu propisa vezanih za nabavke koje podliježu Zakonu o javnim nabavkama

Proces vezan za nabavku televizijskih programa, evidentiranje i praćenje ne odvija se na način kako je to uređeno internim aktima što je dovelo do pogrešnih iskazivanja potraživanja i obaveza. Likvidiraju se fakture ispostavljen na rate plaćanja po kojima nije nastao dužničko vjerovnički odnos jer ugovoreni programi nisu dostavljeni u momentu priznavanja. To je imalo značajnog uticaja na finansijske izvještaje revidirane godine i tačno predstavljanje poslovanja. Istovremeno ukazuje da se interne kontrole nisu obavljane na način koji bi spriječio, otkrio moguće nepravilnosti u finansijskim izvještajima.

Rukovodstvo nema politike upravljanja finansijskim rizikom kako bi osigurala da se obaveze izmiruju u ugovorenim rokovima, radi čega je izložena visokom riziku poslovanja i povećanju troškova zbog plaćanja kamata i troškova po pokrenutim sudskim sporovima.

Sklapanje ugovora o autorskim honorarima je djelimično uređeno internim aktom iz kojeg nije moguće vidjeti kada se mogu angažovati ove usluge. Ovlaštenje za potpisivanje ugovora o autorskim uslugama imaju generalni direktor i urednik programa. Podaci pokazuju da su neizmirene obaveze po navedenom osnovu gotovo 2,0 miliona KM, a odnose se na 2008 i 2009 godinu. Zbog neizmirivanja obaveza u ugovorenim rokovima pokrenute su tužbe za naplatu.

Nabavke roba i materijala koje podliježu zakonskim procedurama javnih nabavki nabavljane su bez provođenja izbora najpovoljnijeg dobavljača.

Cjenovnik marketinških usluga je komplikovan i složen za pouzdano praćenje finansijskih transakcija. Nedovoljno je vršena kontrola pružanja marketinških usluga fakturisanja i ispostavljanja avansnih faktura za uplate agencija za oglašavanje prije emitovanja spotova od čega ovisi visina popusta. Pregledani uzorci faktura pokazuju da su avansne fakture izdate na iznose koje omogućavaju korištenje veće stope popusta, i ako sredstva nisu bila uplaćena u cjelosti za priznati popust.

Preporuka:

Rukovodstvo JS RTV FBiH treba da uspostavi funkcionisanje sistema interne kontrole putem postupaka, pravila i procedura, da implementira takva pravila te da vrši nadzor nad istima, sa ciljem postizanja razumne sigurnosti da se poslovne aktivnosti obavljaju u skladu sa postavljenim ciljevima i propisima te da izvještavanje bude pouzdano. U tome može, značajno pomoći interni kontrolor, koji već postoji s tim da se afirmiše takav rad i poduzimaju mjere po utvrđenim nalazima.

6.2 Planiranje i izvještavanje

Plan poslovanja je osnova aktivnosti preduzeća, a izvršenje plana predstavlja indikator uspješnosti upravljanja i rukovođenja, tako da je dobro planiranje jedna od osnovnih pretpostavki za uspješno ostvarivanje ciljeva poslovanja. Na rukovodstvu je da prati i poduzima aktivnosti na izvršenju plana.

Planirani prihodi i rashodi su okvir u kojem bi trebale da se kreću finansijske transakcije koje se iskazuju u godišnjem izvještaju o poslovanju.

Finansijski plan za revidiranu godinu, na prijedlog uprave, usvojen je 29.12.2008. godine na sjednici Upravnog odbora. Planirani su prihodi u iznosu od 34.834.140. KM, rashodi u iznosu od 34.514.390. KM i dobit u iznosu od 319.750 KM.

Najveće učešće u planiranim prihodima ima RTV taksa (53,88%) ili 18.768.400. KM; zatim marketinške usluge (35,88%) ili 12.500.000 KM, i prihodi po više vrsta pružanja usluga (10,24%) ili 3.565.740 KM). Planirana je i donacija iz Budžeta FBiH u iznosu od 400.000 KM, za nabavku opreme i rezervnih dijelova neophodnih za obavljanje produkcijskih potreba.

Rashodi su manje planirani u odnosu na prethodnu godinu za 3,61 % ili 1.293.310 KM. Osnov za planiranje rashoda je programska šema i minutaža programa, potrebnih kapaciteta i obima usluga koje će za

ostvarenje programske šeme biti potrebno angažirati od državne televizije kao i usluga prenosa i emisione opreme te kancelarijskog i tehničko tehnološkog prostora. U strukturi troškova na materijalne troškove odnosi se 19.394.590 KM; bruto plate 8.808.000 KM; neposredni rashodi 4.061.450 KM i amortizacija 2.250.350 KM.

Finansijski plan usvojen je na osnovu postojećeg stanja, bez uspostavljene Korporacije, što znači da je u troškove poslovanja uključeno sve što bi da je uspostavljena Korporacija, trebalo biti premješteno u istu.

Prema objavljenim finansijskim izvještajima 2009. godine prihodi su 34.005.545.-KM, a rashodi 33.917.170.-KM, dobit prije poreza 88.375, porez na dobit 37.652 i neto dobit perioda 50.723 KM.

Rukovodstvo i neposredni saradnici aktivno učestvuju u ovom procesu na način da predlažu plan aktivnosti i potrebna sredstva za ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Planirani prihodi perioda se rasporede za planirane aktivnosti istog planskog perioda, a da pri tom nije predviđen način izmirenja ranije stvorenih obaveza. Zbog toga je poslovanje ugroženo i izloženo većem riziku. Dospjele obaveze su dosegle gotovo godišnji prihod, a neizmirivanje obaveza u prihvaćenim rokovima ima značajnog uticaja na poslovanje. Rukovodne strukture bi trebale ozbiljno uvažavati postojeće stanje i planirati poslove u skladu sa stvarnim stanjem.

Preporuka:

Kod izrade planiranih aktivnosti i potrebnih sredstava za te aktivnosti potrebno je voditi računa o prezetim obavezama.

6.3 Stalna sredstva

Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava je 3.835.671 KM. Najveća vrijednost je u nematerijalnoj imovini, i ona je 2.385.759 KM. Druga po vrijednosti su nekretnine postrojenja i oprema 950.515 KM; zatim dugoročna razgraničenja obaveza 396.207 KM i ostala imovina 102.438 KM.

Pojedinačne evidencije, nematerijalne i materijalne imovine, na bazi ugovora vodi državna televizija koja na bazi te evidencije vrši obračun amortizacije i dostavlja na knjiženje klijentu.

Početno priznavanje se vrši po trošku nabavke, a u finansijskim izvještajima iskazuje umanjeno za obračunatu amortizaciju.

Stope amortizacije primjenjene u revidiranoj godini nisu utvrđene prema korisnom vijeku upotrebe, što nije u skladu sa MRS 16 paragraf 50 prema kojem amortizirajući iznos pojedine imovine treba rasporediti sistemski tokom njegovog vijeka upotrebe. Obračun je vršen na osnovu Nomenklature amortizacionih grupa (za stalna sredstva) iz 1999. godine. Prema predočenim obračunima stope su se kretale za materijalna sredstva od 11-20% iako postoji Odluka Upravnog odbora iz decembra 2007. godine, prema kojoj obračun amortizacije treba raditi po linearnoj metodi, uz korištenje najviših amortizacionih stopa koje se priznaju u rashode u poreznom bilansu („Sl. Nov. FBiH“ br.32a/97 i 24/99).

Obračun amortizacije (Odluka iz 2006 rukovodioca ekonomsko finansijskih poslova) za nematerijalna sredstva tv prava koja imaju licencni period, vrši se prema dužini licencnog perioda i proporcionalne metode amortizacije. Uvidom u listinge obračuna amortizacije utvrdili smo da se primjenjuju različite stope amortizacije od 20%;33,3%;40%;45%;50% i 63.3%

U prethodnoj reviziji predloženo je rukovodstvu da usvoji amortizacijske stope u skladu sa očekivanim vijekom korištenja stalnog sredstva, ali nije tako postupljeno, kao što nisu usvojene procedure evidentiranje i praćenje otpisa licencnih prava.

6.3.1 Nematerijalna i materijalna imovina

Kretanje ove imovine u revidiranoj i prethodnoj godini iskazano je u slijedećoj tabeli:

Opis	Softver	Ostala nemat. sredstva	Prava na tuđim nem.sred.	Građevinski objekti	Oprema	Uredaji i instalacije	Transportn. sredstva	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost									
Stanje na dan 31.12.2008	1.736	51.147	4.712.839	1.038	24.408	2.744.732	78.047	63.269	7.674.323
-povećanje			1.842.299		3.826	211.729		2.213.202	4.271.056
-smanjenje -otpis			(2.500.912)			(126.930)		(2.085.382)	(4.710.331)
Prenos sa razgraničenja na ulaganja			90.378						90.378
-prenos (sa) na pripremu		(51.147)							(51.147)
-rashodovanje									
Stanje na dan 31.12.2009	1.736	0	4.144.603	1.038	28.234	2.829.532	78.047	191.089	7.274.279
Akumulirana amortizacija:									
Stanje na dan 31.12.2008	637		1.461.449	94	13.566	2.041.124	26.488		3.543.358
-amortizacija za 2009.	347		1.136.226	19	2.757	204.823	12.097		1.374.489
-prenos (sa) na									
-smanjenje			-857.052			-123.543			-980.595
-rashodovanje									
Stanje na dan 31.12.2009.									
Neto knjigovod. vrijedn. Stanje na dan 31.12.2009.	752	0	2.385.759	925	11.911	707.128	39.462	191.089	3.337.026
Stanje na dan 31.12.2008.	1.099	51.147	3.251.390	944	10.842	703.608	51.559	63.269	4.130.965

6.3.1.1 Nematerijalna imovina

U naravi to su filmovi, serije i drugi materijali nabavljeni radi emitovanja u programu televizije. Karakteristika ove imovine je u tome što su to licencna prava (pravo emitiranja) koja se utvrđuju ugovorom, od čega ovisi i način knjigovodstvenog evidentiranja i terećenja troškova poslovanja. Knjigovodstvene evidencije ne iskazuju odvojeno imovinu sa neograničenim pravom korištenja od imovine sa ograničenim pravom korištenja. Prema pregledanim uzorcima nabavke u revidiranoj godini, najveći dio kupljene imovine je sa pravom emitiranja dva puta (jednom premijerno i jednom reprizno) ali ima i onih sa neograničenim pravom emitiranja.

U 2009. godini odnosno od 01.10.2009. godine usvojene su nove stope amortizacije nematerijalne imovine, u zavisnosti od dužine licencnog perioda koji je u najvećem broju slučajeva 2 godine. Međutim uz takvu promjenu amortizacijskih stopa nije urađena finansijska analiza odnosno finansijski efekat na troškove poslovanja.

Nabavna vrijednost ove imovine iznosi 4.144.603 KM, a sadašnja 2.385.759 KM. Tokom revidirane godine ista je uvećana za 1.842.298 KM, odnosno u toj vrijednosti je primljeno licencnih prava. Istovremeno je imovina umanjena za 2.500.912 KM, po osnovu otpisa licencnih prava kojima je kako je navedeno istekao licencni period.

Zbog finansijskog značaja i uočenih problema tokom revizije, vezano za proces nabavke nematerijalne imovine, prezentaciju naših nalaza iznosimo za proces, koji obuhvata nabavku evidentiranje i obračun amortizacije, a u revidiranoj godini i rashode po osnovu otpisa.

Nabavka televizijskih programa

Nabavka svih vrsta televizijskog programa ne podliježe procedurama Zakona o javnim nabavkama, a ista je uređena internim aktom iz 2005 godine. Prema internim pravilima inicijativu za nabavku određenog programa daje rukovodilac redakcije, nakon usvojene programske šeme i raspoloživih sredstava za tu vrstu programa. O inicijativi se u pismenom obliku prvo izjašnjava urednik programske šeme u pogledu mogućnosti programskog pozicioniranja predloženog sadržaja, a osoba nadležna za finansije u pogledu mogućnosti realizacije, dinamike i načina izvršenja ugovornih obaveza, polazeći prije svega od ranije

utvrđenih cijena za programski žanr Propisane procedure postupka odobravanja nabavke formalno se poštuju **osim u dijelu koji je vezan za cijene** za pojedine žanrove koja prema pravilima treba da bude utvrđen prije nabavke, što se ne radi.

Nije formirano Programsko vijeće koje bi savjetodavno utjecalo na donošenje programskih planova. Ugovori koji su u našoj dokumentaciji pokazuju da se:

1. Ugovora plaćanje u ratama. Da se za ugovorenu ratu ispostavlja faktura, umjesto za isporučenu robu. Uz fakture nema priloga šta je to isporučeno za fakturisani iznos, odnosno koji filmovi su dostavljeni na raspolaganje. Takva faktura se likvidira i prosljeđuje knjigovodstvu na knjiženje koje tom prilikom iskazuje potraživanje za fakturisane, a neisporučena tv prava i povećava obaveze prema konkretnom dobavljaču i ako dužničko povjerilački odnos nije nastao. Po tom osnovu sa izvještajnim periodom iskazana su potraživanja od prodaje u iznosu od 488.085 KM, i obaveze prema dobavljačima. Jedan od primjera navedenog je ugovor br.4110-03/253, potpisan 29.04.2009. godine na iznos od 61.600 KM. Uz ugovor je prilog sa popisom filmova i licencnim periodom, bez dinamike isporuke iako je ista ugovorena i neophodna za kontrolu koju treba provoditi prilikom prijema fakture dobavljača. Licencni period počinje teći od 01.05.2009. godine, a ugovor je potpisan 29.04. iste godine. Za sve neisporučene filmove posjedujemo analitički pregled fakturisanih, a neisporučenih filmova po dobavljačima. Mi se ne možemo složiti sa načinom priznavanja finansijskih transakcija za predmetne nabavke koje su iskazane u finansijskim izvještajima, jer ne odgovaraju računovodstvenim pravilima prema kojima se na obavezama prema dobavljačima može iskazati samo ona obaveza po osnovu koje je isporučena roba ili izvršena usluga, na sredstvima samo sredstvo koje je primljeno, a na potraživanjima samo kad je isporučena roba ili usluga ili unaprijed uplaćen novac. Sadašnji način rada odrazio se na finansijske izvještaje kod potraživanja koja su više iskazana u iznosu od 488.085 KM i veće obaveze prema dobavljačima za isti iznos. U prethodnoj reviziji takođe smo osporili način iskazivanja nematerijalne imovine koja je povećavana na osnovu faktura i ako naručeni programi nisu isporučeni. Od tada promijenilo se samo to da se nabavka programa iskazuje na potraživanjima i obavezama na osnovu fakture i ako naručeni programi nisu isporučeni. Prihvatanje faktura na ugovorenu ratu plaćanja, a ne za isporučene programe može imati za posljedicu da se plati dobavljaču roba koja nije primljena.
2. Tokom revidirane godine pored iskazane amortizacije na nematerijalnu imovinu u iznosu od 1.136.226 KM, koju smo posebno obrazložili radi utvrđenih nepravilnosti, na rashodima perioda iskazano je 1.797.951 KM, kao gubitak od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine –licencnih prava. Ukupno u 2009. godini troškovi i rashodi poslovanja povećani su za 2.934.177 KM (1.136.226 +1.197.951). Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na iskazani gubitak (1.797.951 KM) po osnovu umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine utvrdili smo da je isti urađen na osnovu više odluka izvršnog direktora za ekonomsko finansijske poslove, u kojima stoji da se **otpíše** sadašnja vrijednost tv prava zbog isteka licencnog perioda, **dakle radi se o otpisu**. Nema dokaza da je o pojedinačnim odlukama i otpisu imovine raspravljao Upravni odbor i dao saglasnost iako shodno Zakonu o javnom servisu RTV FBiH čl. 28. to su njegove nadležnosti. Otpisana nematerijalna imovina imala je nabavnu vrijednost 2.500.912. KM, od čega je rashod perioda 1.797.951 KM.

Obračun amortizacije

Provedenom revizijom obračuna amortizacije nematerijalne imovine utvrđeno je:

1. Da je vršen obračun amortizacije na imovinu sa neograničenim pravom korištenja. Nabavna vrijednost ove imovine je 1.150.648 KM, otpisana 1.010.295 KM i sadašnja 140.353 KM. U revidiranoj godini trošk amortizacije je 230.130 KM. Prema MRS 38 - Nematerijalna imovina, paragraf 107; nematerijalna imovina s neodređenim korisnim vijekom trajanja se ne amortizuje. Ova imovina se treba provjeravati u svakom razdoblju da bi se odredilo da li događaji i okolnosti i dalje podržavaju procijenjeni neodređeni korisni vijek trajanja imovine. Ako ne podržavaju, promjena procijenjenog korisnog trajanja se prikazuje kao promjena u procjeni imovine u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreške paragraf

109 navedenog standarda. Klijent ima usvojene politike u skladu sa navedenim standardom ali tako nije postupljeno. Nepostupanje u skladu sa MRS 38 i Pravilnikom o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima RTVFBiH ima za posljedicu da je potcijenjena imovina da su više iskazani troškovi amortizacije u iznosu od 230.130 KM, a u prethodnim godinama do godine revidiranja troškovi amortizacije ove imovine iznosili su 780.165 KM što je uticalo na finansijske izvještaje tih perioda.

2. Više iskazan trošak amortizacije nematerijalne imovine u odnosu na obračun sa izvještajnim periodom za 386.322. KM, koji iznos knjigovodstvo nije moglo obrazložiti odnosno dokazati osnovanost iskazivanja ovog troška. Naime evidenciju nematerijalne i materijalne imovine, na osnovu ugovora vode BHRT (Državna televizija) i o tome dostavlja knjigovodstvu izvještaje o stanju stalnih sredstava po broju i vrijednosti. Prema tom izvještaju sa 31.12.2009. godine obračunata je amortizacija u iznosu 749.904, KM, a knjigovodstvo je knjižilo 1.136.226 KM. Osnovica za obračun amortizacije prema evidenciji stalnih sredstava je 4.144.603 KM i odgovara knjigovodstvenom stanju.

6.3.1.2 Materijalna imovina

Ovu imovinu čini namještaj, uređaji i instalacije i transportna sredstva u iznosima iskazanim u prethodnoj tabeli.

Provedenom revizijom utvrđeno je:

1. da nije usaglašeno knjigovodstveno stanje stalnih sredstava sa analitičkom evidencijom stalnih sredstava. Vrijednost stalnih sredstava prema analitičkoj evidenciji je 7.211.278 KM, a u knjigovodstvenim evidencijama je 7.085.654 KM. Razlika je 125.623 KM i odnosi se na opremu gdje je stanje prema analitičkoj evidenciji (2.955.155 KM) veće za 125.623 KM od knjigovodstvenog stanja (2.829.532 KM).

Sve naprijed navedeno vezano za proces nabavke filmova i drugog televizijskog materijala, dokumentovanog praćenja isporuke, obračuna amortizacije i otpisa, imalo je značajnog uticaja na finansijske izvještaje revidirane godine i tačno predstavljanje poslovanja. Istovremeno ukazuje da su interne kontrole nedovoljne, da nisu obavljane na način koji bi spriječio, otkrio moguće nepravilnosti u finansijskim izvještajima i zaštitio imovinu od mogućih gubitaka po bilo kom osnovu.

Prema usvojenim računovodstvenim politikama iz 2008 godine član 50. za praćenje i kontrolu licencnih prava i prava emitiranja odgovoran je urednik programa i služba plana i analize.

Preporučujemo rukovodstvu i Upravnom odboru:

- a) *da se prekine sa praksom rada prihvatanja faktura dobavljača za rate plaćanja, umjesto za isporučenu robu*
- b) *da se hitno uradi sveobuhvatna analiza postojećeg stanja vezano za proces nabavki licencnih prava, koja treba da obuhvati sve ugovore, fakturisane obaveze po tim ugovorima i isporučenim licencnim pravima, knjigovodstvenim evidencijama obaveza i imovine kako bi se postigla usaglašenost i pouzdanost evidencija. Informaciju treba da razmotri Upravni odbor kako bi se upoznao sa realizacijom programskih planova koje usvaja.*
- c) *u knjigovodstvo dostavljati dokumentaciju na unos tek kada ispuni uvjete priznavanja, što je zakonska obaveza*
- d) *uskладiti evidencije o materijalnoj imovini sa 31.12.2009. godine između glavne knjige i materijalnog knjigovodstva koje vodi BHRT.*

6.3.1.3 Ostala dugoročna imovina

	31. decembar 2009	31. decembar 2008
Umjetnička djela	4.200	4.200
Avansi za nematerijalna sredstva	98.238	376.300
Avansi za nekretnine	-	62.566
Kreditni datumi uposlenicima	-	2.893
Ukupno	102.438	445.959

Na poziciji ostala dugoročna imovina iskazani su avansi za nematerijalna sredstva od 98.238 KM, a odnose se na izvršene uplate dobavljačima za filmska prava. Uplate su izvršene u 2007, 2008 i 2009. godini u iznosu od 155.026 KM, a za iskazani iznos avansa nisu raspoloživa filmska prava, a licencni period za najveći dio ističe u prvoj polovini 2010. godine. Popis ove imovine izvršila je komisija, kojom prilikom, je istakla da se radi o licencnim pravima koja su fakturisana, plaćena, a još nisu primljena. Nisu poduzete nikakve daljnje mjere, od strane rukovodstva za zaštitu ove imovine i ako je očito da odgovorni uposlenici nisu postupali u skladu sa pravilima, a može dovesti do povećanja troškova i gubljenja imovine za koja su data sredstva.

6.3.1.4 Dugoročna razgraničenja

Na dugoročnim razgraničenjima iskazan je dug u iznosu od 396.206 KM, za neblagovremeno plaćanje javnih prihoda. Naime Porezna uprava FBiH je provela kontrolu uplate poreza na plaću, dodatna primanja i autorske honorare iz 2002. i 2003. godine, o čemu je krajem 2009. godine sklopljen Sporazum o plaćanju duga u ratama. Kamata za neblagovremeno plaćanje javnih prihoda je 725.470 KM, a glavni dug 584.949. KM, što ukupno iznosi 1.310.419 KM. Tokom 2009. godine plaćene su dvije rate. Dospijeca 2010. godine su 250.097 KM, i sa dugoročno razgraničenih obaveza prenijeta su na kratkoročne obaveze koje treba izmiriti tokom 2010. Godine.

6.4 Zalihe

Zalihe se početno iskazuju po trošku, a u finansijskim izvještajima umanjeno za izvršene ispravke i eventualne otpise. Na zalihama najveću vrijednost ima scenska oprema. Komisija za popis je popisala sve zalihe i utvrdila da stvarno stanje odgovara knjigovodstvenom, te da nema nepravilnosti. Utvrdila je da se tribine kupljene za potrebe snimanja emisija, nalaze u Javnoj ustanovi Međunarodni centar za djecu i omaladinu i da i dalje služe za potrebe poslovanja.

Mi nismo vršili provjere ove imovine, prihvatili smo prijedlog internog kontrolora koji je provjeravao popis i tom prilikom predložio da se navedena oprema izda u zakup ili proda jer istu ne koristi RTVFBiH već navedena javna ustanova. Prijedlozi su u skladu sa propisima i interesima preduzeća. Nabavna vrijednosti predmetne opreme je 23.385 KM i sadašnje 11.302. KM. Na rukovodstvu je da provede prijedloge internog kontrolora.

	31. decembar 2009	31. decembar 2008
Sirovine i materijal	90.852	136.210
Rezervni dijelovi	22.650	26.800
Sitan inventar i ambalaža	245.820	233.934
Trgovačka roba	-	12.866
Dati avansi za zalihe	-	11.217
Bruto vrijednost sirovina, rez. dijel. I sit. inv	359.322	421.027
Ispravka vrijednosti sitnog inventara u upotrebi	(66.149)	(47.471)
Ispravka vrijednosti autoguma	(1.140)	(920)
Ispravka vrijednosti scenskog materijala	(87.040)	(83.127)
Knjigovodstvena vrijednost materijala i rez.. dijelova	204.993	289.509

6.5 Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembar 2009.	31. decembar 2008
Novčana sredstva na računima u bankama	2.126.090	867.222
Novac u blagajni	5.117.	4.791
Devizni računi u bankama	449.176	123.367
Ukupno novac i novčani ekvivalenti	2.580.383	995.380

Finasijsko poslovanje JS RTV FBiH odvija se preko računa otvorenih kod Unicredit banke. Posebno je otvoren račun za tv. pretplatu i marketing. Marketinške usluge se uplaćuju na račun otvoren na ime RTV FBiH. Iskazano stanje odgovara stanju sredstava na izvodima sa izvještajnim periodom. Na novčanim sredstvima iskazan je iznos od 20.854 KM kod Herecegovačke banke. Ispravka ove imovine nije rađena jer uprava očekuje namirenje iste.

6.5.1 Blagajničko poslovanje

Kroz glavnu blagajnu u 2009. godini isplaćeno je 625.358. KM, a ukupne isplate koje obuhvataju blagajne po IT Centrima i deviznu blagajnu su 966.156 KM. Suštinskim pregledom glavne blagajne i uvidom u analitičke evidencije računa blagajne i vezanih računa za izvršene isplate; blagajničke dnevničke, naloge za knjiženje blagajne, temeljnica i originalnih dokumenata utvrđene su nepravilnosti vezano za likvidiranje dokumentacije mimo internog akta. Uglavnom se radi o nedovoljnim kontrolama vezano za račune na osnovu kojih se priznaju isplate, a koji trebaju imati sve potrebne podatke za dokazivanje da se radi o isplatama vezanim za poslovanje preduzeća. Rukovodne strukture su obavještene tokom revizije i odmah su reagovale na predočene nepravilnosti.

Odgovornost za usaglašenost poslovanja sa propisima kao i internim pravilima snosi rukovodna struktura. Ona je dužna da uspostavi pravila da ih ugradi u sistem rada te da ih kontroliše i unapređuje shodno svom poslovanju, i u skladu sa propisima i pravilima.

Preporuka:

Usvojiti nova ili poboljšati postojeća pravila rada a poslovanje sa gotovinom ugraditi u sistem rada i kontrolisati. Blagajničko poslovanje usaglasiti sa propisima.

6.6 Potraživanja od prodaje

Obuhvataju potraživanja po osnovu RTV takse, 17.949.237 KM; sumnjiva i sporna potraživanja za RTV taksu, 7.225.354 KM; potraživanja od kupaca u zemlji 761.173 KM; utužena potraživanja od kupaca u zemlji 392.095. KM; sumnjiva i sporna od kupaca u zemlji 46.865 KM; potraživanja za neisporučena licencna prava 488.085 KM i potraživanja od kupaca u inostranstvu.

Priznavanje potraživanja za RTV taksu vrši se na osnovu fakturisane takse putem telekom operatera, a pojašnjeno je uz prihode jer se istovremeno priznaju potraživanja i prihod. Ispravka potraživanja rađena je samo za potraživanja od RTV takse prema odluci rukovodstva sa ciljem realnijeg iskazivanja istih. Radi realnijeg iskazivanja sumnjivih i spornih potraživanja za RTV taksu, izvršen je otpis istih, na osnovu odluke Upravnog odbora u iznosu od 2.037.920 KM.

Bazu podataka o obveznicima RTV takse vodi IT odjel Radio-televizije BiH, za područje Federacije i dijela Brčko Distrikta, a bazu podataka obveznika RTV takse za područje Republike Srpske vodi Radio televizija RS.

	31 decembar 2009	31 decembar 2008
Potraživanja u zemlji	26.862.809	25.343.489
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	164.651	262.722
Ispravka potraživanja od prodaje	(13.645.597)	(9.925.970)
Ukupna potraživanja	13.381.863	15.680.241

Najveća su potraživanja po osnovu RTV takse Reviziju potraživanja za RTV taksu kao i prihoda i pravilnost iskazivanja istih moguće je procijeniti samo kada bi se paralelno provela revizija sva tri javna emitera. Razlog za to su odvojene baze podataka obveznika koje generiraju izvještaje o fakturisanju i naplaćenju RTV taksi, a koji su dokumentaciona osnova za knjigovodstveno priznavanje potraživanja i prihoda. Izvještaji se mogu provjeriti samo uvidom u svaku bazu. Zbog toga mogu nastati određena odstupanja, a pogotovu kod potraživanja od inkaso naplata, prinudne naplate i pravnih lica koja nisu obuhvaćena navedenom bazom. Zbog toga smo mi svoju reviziju usmjerili na procjenu kontrola koje se poduzimaju radi vjerodostojnijeg iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.

Prema čl.24. Zakona o javnom radio televizijskom sistemu BiH propisana je obavezna godišnja kontrola naplate RTV takse od nezavisne revizorske institucije, kojom se utvrđuju iznos i stepen naplate, te pravilnost raspodjele prikupljenih sredstava.

Provedenom revizijom utvđeno je:

1. Da su više iskazana potraživanja po osnovu neisporučenih licencnih prava u iznosu od 488.085 KM, što je pojašnjeno kod „nabavke tv programa“, obzirom da je isto i nastalo po navedenom osnovu.
2. Da su propuštene kontrole i potrebno poduzimanje radnji vezano za finansijske transakcije iskazane na sumnjivim i spornim potraživanjima od kupaca iskazane u iznosu od 46.865. KM, a posljedica je gubitak imovine preduzeća. Primjer postupanja odgovorni je otpis u iznosu od 7.698. KM, kupcu Agencija susreta pozorišta Brčko, koje potraživanje je iz 2004. godine. Potraživanje je prijavljeno za utuženje 2008. g. advokatskoj kancelariji koja je odgovorila da je potraživanje shodno Zakonu o obligacijama, zastarjelo još 17.11.2007. godine.
3. U 2008 godini na Upravnom odboru prihvaćen je Pravilnik o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima RTFBiH. Pravilnikom je djelimično i nedovoljno regulisano postupanje sa potraživanjima od RTV takse. Prije svega to se odnosi na detaljan opis postupanja pojedinih organizacijskih dijelova koja i kakva dokumentacija treba da bude opsnov za knjigovodstveno evidentiranje. Nadalje koja dokumenta su osnov za unos podataka vezano za RTV taksu sa područja drugog entiteta, a posebno kako vršiti priznavanje potraživanja/prihoda inkaso naplate sa tog područja. Članom 43. navedenog pravilnika regulisano je postupanje vezano za utuživanje i otpis potraživanja, sa posebnim osvrtom na RTV taksu, za koju je navedeno da se utužuje u skladu sa zakonima, bez bilo kakvog daljnijeg pojašnjenja. Takav opis radnji je neprecizan i ne odgovara stvarnim potrebama i značajnim troškovima po osnovu sudskih taksi koji su u revidiranoj godinu iznosili 714.222 KM, a neizmirene obaveze 961.359. KM. Za ova utuženja ne rade se izvještaji, koje bi trebalo raditi i raspraviti na poslovodnom odboru i Upravnom odboru.

Preporuka:

Rukovodstvo je odgovorno za kontrolne postupke poslovanja i poštivanje zakonitosti u radu. Da bi smanjilo rizike od nepravilnog postupanja, uređuje postupanje uposlenih pisanim procedurama, ugrađuje u sistem rada implementira i nadzire rad, sa ciljem smanjenja rizika.

Promjene na ispravci vrijednosti RTV takse

Stanje 01.01.2009. godine	9.925.970 KM
Ispravka u 2009. godini	3.719.626 KM
Stanje 31.12.2009. godine	13.645.596 KM

Tokom revidirane godine ispravka potraživanja od RTV takse povećana je za 3.719.626 KM na osnovu odluke prema kojoj se priznata potraživanja na osnovu izvještaja, odmah koriguju i to: za fakturisanu taksu putem BH Telekoma za 10%; HT Mostara za 65%, inkaso naplata za 50%, pravne osobe 20 % i Telekom RS 20%. Iz pregleda promjena na ispravci RTV takse vidljivo je da nema smanjenja ispravke po osnovu naplate iz razloga što se sve naplate usmjeravaju na prihode perioda. Praćenje naplaćene RTV takse iz ranijih perioda nije podržano softvrski tako da iz ponuđene dokumentacije nije moguće razdvojiti redovne prihod od ostalih prihoda kao i pravilnu klasifikaciju poslovnih promjena.

6.6.1 Potraživanja od zaposlenih

	31. decembar 2009	31. decembar 2008
Akontacije za službena putovanja u zemlji	8.375	10.413
Akontacije za služb. putov. spoljni saradnici	9.920	22.655
Akontacije za službena putovanja u inostranstvu	686	2.584
Akonta. za služb. putov.saradnici u inostranstvu	675	1.876
Poslovne akontacije- nabavka u gotovini	6.911	27.070
Poslovne akontacije saradnici	350	1.739
Potraživanja od zaposlenih –GSM	1.520	3.505
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.080	3.781
Ostala potraživanja	-	6.121
Ukupno potraživanja od zaposlenih	29.517	79.744

U cjelosti radi se o potraživanjima od zaposlenih i vanjskih saradnika nastala po osnovu isplaćenih akontacija za službena putovanja i potraživanjima za gotovinski podignuti novac iz blagajne na ime kupovina za poslovne svrhe.

Računovodstveni uslov priznavanja potraživanja nije ispunjen, jer se od istih ne mogu očekivati koristi. Ovdje se radi o obavljenim službenim putovanjima ili podignutoj gotovini na ime određenih kupovina, koja nisu opravdana u skladu sa usvojenim procedurama, zbog čega su to troškovi perioda, a ne potraživanja. Ovakva praksa rada uočena je i u prethodnoj reviziji i preporučena jača kontrola nad izdacima za službena putovanja i poslovne akontacije.

Posljedica navedenog na finansijske izvještaje je da su za 29.517 KM manje iskazani troškovi perioda i precjenjena potraživanja.

Preporuka:

Gotovinske isplate trebaju se pravdati u roku u skladu sa usvojenim pravilima, a sa izvještajnim periodom iskazivati samo potraživanja koja to doista jesu.

6.6.2 Potraživanja za date avanse

	31. decembar 2009	31. decembar 2008
Avansi dati u zemlji	108.327	-
Avansi dati u inostranstvu	10.340	-
Ukupno avansi	118.667	-

Odnosi se na unaprijed uplaćena sredstva po Ugovoru iz 2009. godine na ime ustupljenih prava za emitovanje serije „Lud zburjen normalan“, dobavljaču F.I.S.T Sarajevo, a avansi dati u inostranstvo su uplate dobavljaču iz Beograda vezano za prenos suđenja iz Haga.

6.6.3 Ostala potraživanja

	31. decembar 2009	31. decembar 2008
Potraživanja za refundaciju plata	20.813	43.716
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	48.685	-
Potraživanja za porez na dodanu vrijednost	22.099	74.880
Ostala potraživanja	770	20
Ukupno ostala potraživanja	92.367	118.616

Iznos od 20.813.KM su nerefundirana potraživanja za bolovanja preko 42 dana za oktobar, novembar i decembar 2009. godine. Potraživanja se redovno naplaćuju od zdravstvenih fondova. Ostala potraživanja su više uplaćeni porez na dobit i porez na dodanu vrijednost koja će se namiriti u narednim obračunskim periodima umanjnjem obaveza po istom osnovu.

6.6.4 Aktivna vremenska razgraničenja

	31. decembar 2009	31. decembar 2008
Razgraničeni troškovi ino programa	20.327	2.684
Razgraničeni troškovi domaćih programa	51.696	13.000
Unaprijed plaćeni troškovi	23.277	146.694
Unaprijed plaćena zakupnina	750	-
Odgođeni porez na dobit	-	6.550
Razgraničena kamata po rješenju porezne uprave	265.518	-
Ukupno	361.568	168.928

Na aktivnim vremenskim razgraničenjima u najvećem iznosu (265.518 KM) iskazane su kratkoročne obaveze, po osnovu kamata za neblagovremeno plaćen javni prihod. Iznos od 51.696 KM su razgraničeni troškovi za kupljene programe koji se na osnovu sklopljenih ugovora razgraničavaju na troškove perioda i razgraničene troškove, ovisno o mogućnosti vremenskog korištenja kupljenog programa.

6.7 Kapital

	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Upisani kapital	100.000	100.000
Revalorizacione rezerve	253.537	253.537
Gubitak	(4.207.433)	(4.207.433)
Dobit 2008.	1.065.464	1.065.464
Dobit 2009.	50.723	-
Umanjenje kapitala	(8.422)	-
Nepokriveni gubitak	(2.746.131)	(2.788.432)

Prema podacima iskazanim u izvještaju o promjenama na kapitalu, vidljiv je nepokriveni gubitak u iznosu od 2.746.131 KM, što znači da su obaveze veće od imovine za isti iznos.

Tokom revidirane godine povećan je gubitak iznad visine kapitala za iznos od 8.422 KM, o čemu nije informisan organ upravljanja.

Prema propisima bilo kakve promjene na kapitalu ne mogu se iskazivati bez prethodne saglasnosti nadležnih organa.

6.8 Obaveze

Ukupne obaveze u kojima su i razgraničene obaveze sa izvještajnim periodom iznose 23.351.161 KM. Obaveze imaju tendenciju pada u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 24.791.047 KM. Struktura obaveza je: dugoročne 726.940 KM; kratkoročne 22.624.221 KM. U odnosu na prethodnu godinu kratkoročne i dugoročne obaveze su manje za 1.459.886. KM.

6.8.1 Dugoročne obaveze

	31.decembar 2009.	31.decembar 2008.
Dugoročni robni kredit	651.033	651.033
Dugoročna razgraničenja	75.907	92.965
Ukupno dugoročne obaveze	726.940	743.998

Iznos od 651.033 KM je obaveza po kreditu prema ugovoru br.4110-13/1249 od 30.10.2001. godine sa Hrvatskom radio-televizijom. Ugovorena je kupoprodaja odašiljačke opreme instalirane na objektima na području Federacije BiH, prema specifikaciji koja je u prilogu Ugovora. Obaveza će se plaćati petnaest (15) godina i to prvenstveno putem prebijanja međusobnih potraživanja i obaveza, uz potrebne saglasnosti. Obaveze se ne izmiruju.

Prema obrazloženju odgovornih otplata kredita se ne vrši jer je u međuvremenu Hrvatska televizija provela reorganizaciju poslovanja, te prava i obaveze po kreditu su kod drugog pravnog lica o čemu je RTV FBiH pismeno obavještena.

Iznos od 75.907 KM su odloženi prihodi po osnovu doniranih stalnih sredstava koji će se tokom perioda prenositi na prihode i sučeljavati sa obračunatim troškovima primljenog sredstva.

6.8.2 Kratkoročne obaveze

	31.decembar 2009.	31.decembar 2008.
Dobavljači	8.766.095	10.408.849
Neraspoređena RTV taksa putem inkasa -emiterima	644.319	994.096
Neizmireno po otplaćenom kreditu	797	403.279
Obaveza poreza na dobit	-	148
Po obračunu porez na dodanu vrijednost	153.972	210.461
Za poreze i doprinose po osn. plata i dr. osnova	4.252.123	5.713.464
Druge obaveze	2.328.934	2.470.607
Pasivna vremenska razgraničenja	6.477.981	3.846.145
Ukupne kratkoročne obaveze i razgraničenja	22.624.221	24.047.049

Najveće su obaveze prema dobavljačima i iznose 8.766.095 KM. Zbog neizmirivanja obaveza u ugovorenim rokovima moguća su povećanja istih radi kamata. Uprava nema politike upravljanja finansijskim rizikom kako bi osigurala da se obaveze izmiruju u ugovorenim rokovima, radi čega je izložena visokom riziku poslovanja i povećanju troškova zbog plaćanja kamata i troškova po pokrenutim sudskim sporovima.

Ročnu strukturu moguće je vidjeti samo na dobavljačima. Prosječan period plaćanja nije moguće izračunati jer se ne vode takve evidencije niti rade informacije, ali ima neizmirenih obaveza starih više od godinu dana. Uočili smo da se obaveze ne izmiruju redosljedom kako dospijevaju, te da se određenim dobavljačima plaćaju promptno.

Najveća dugovanja su prema Radio televiziji Bosne i Hercegovine i sa izvještajnim periodom iznose 3.997.086 KM. Pored ovih obaveza prema BHRT duguje se još 4.120.972 KM, što je iskazano na razgraničenim obavezama. Za neizmirena dugovanja BHRT je pokrenula sudski spor.

Obaveze nisu usaglašene.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima na dan 31. decembar 2009. godine je:

do 30 dana	1.301.220,30
od 30-60 dana	152.821,47
od 60-90 dana	88.328,94
d 90-120 dana	58.099,05
od 120-180 dana	23.593,55
od 180-360 dana	737.079,49
Preko 360 dana	6.044.952,33
Ukupno	8.766.095,13

Obaveza od 644.319 KM u najvećem dijelu (643.526 KM) odnosi se na naplaćenu RTV taksu putem vlastite službe-inkasa, u periodu juli-decembar 2009. godine. Navedena taksa podliježe raspodjeli između tri javna emitera u procentima koji su vrijedili u konkretnom periodu. Obaveza prema BHRT je izmirena u januaru 2010. godine u ukupnom iznosu od 304.972 KM, dok prema Radio televiziji RS nije izvršena obaveza do okončanja naše revizije, jer ista nije izvršila uplatu pripadajućeg dijela inkaso naplate Federalnoj televiziji.

Obaveze po osnovu poreza, doprino i ostalo u iznosu od 4.252.123 KM su u najvećem dijelu neizmirene obaveze prema zavodima (penziono, zdravstvo, nezaposlenost) i budžetima. Po osnovu doprinosa dug je 2.245.721 KM, a nastao je u najvećem dijelu po osnovu isplaćivanih neto plata, a da pri tom nisu uplaćivani i pripadajući porezi i doprinosi. Doprinosi na i iz plata nisu uplaćivani za isplaćene plate od 2003 do 2006. godine (1.216.437 KM) i za 2008. godinu. (776.235 KM). U revidiranoj godini ove obaveze se izmiruju prilikom isplate neto plata.

Dug za poreze i pripadajuće doprinose, po osnovu sklopljenih ugovora za autorske honorare, je 422.602 KM; po osnovu sklopljenih ugovora sa inkasantima 152.221 KM; te 194.962 KM duga po osnovu kupljenih programa u inostranstvu na koje kupac obračunava i plaća porez.

Po osnovu sudskih taksi dug je 961.359 KM. Isti je nastao po osnovu utuženih pretplatnika za neizmirenu RTV taksu.

Neizmirene obaveze po osnovu naknada za šume i turističku zajednicu su 258.433 KM.

Obaveze po osnovu ugovora (autorski, inkasanti i zaposleni) iznose 2.328.934 KM, što je u najvećem dijelu neto dug prema fizičkim licima po osnovu sklopljenih ugovora za korištenje njihovih usluga u realizaciji televizijskog programa. Po osnovu autorskih ugovora iz 2007. i 2008. godine dug je 1.234.234 KM, a iz 2009. godine 435.199. KM. Prema inkasantima neto dug je 62.698. KM i po ostalim ugovorima 9.550 KM.

Obaveze prema uposlenim sa izvještajnim periodom su 547.901 KM, a odnose se na obaveze za neisplaćene plaće za 12. mjesec 2009. godine u iznosu 348.584 KM, obustavama iz plaća u iznosu 72.144 KM i topli obrok za novembar i decembar u iznosu od 109.653 KM. Ove obaveze izmirene su u januaru i početkom februara 2010. godine.

Razgraničene obaveze iznose 6.477.981 KM. Najveći iznos odnosi se na obaveze prema BHRT 4.120.972 KM, što su zapravo obaveze iz međusobnih odnosa po osnovu ispostavljenih faktura za obračunatu amortizaciju (sporne fakture) i odnose se na konac 2007; 2008 i 2009 godine (umanjeno za 10% u odnosu na ispostavljene fakture BHRT).

Na razgraničenjima iskazan je dug od 1.204.513 KM po osnovu neplaćenog poreza na plaće i druga primanja utvrđen inspekcijskim nalazom. Ove obaveze su iz perioda 2002 i 2003 godine i to za neplaćeni porez na plaću, porez na autorske honorare i porez na ugovore za inkasante. Od navedenog iznosa 619.306 KM su kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode.

Iznos od 1.152.497 KM su odloženi prihodi budućeg perioda. Suštinski to su unaprijed uplaćena sredstva od Agencija za oglašavanje (Ujedinjeni mediji 477.332 KM i Media group 398.849 KM i ostali oglašivači).

U prethodnoj reviziji dali smo preporuku rukovodstvu i Upravnom odboru da je potrebno preispitati ukupan proces zaduživanja, te uskladi priliv i odliv sredstava, vodeći računa pri tome o već stvorenim, a neizmirenim obavezama. Ista preporuka vrijedi i za ove izvještaje s tim što ukazujemo da neizmirivanje obaveza može dovesti do ozbiljnih posljedica za poslovanje.

6.9 Prihodi

Ukupan prihod iznosi 34.005.545 KM, a prethodne godine 39.147.048 KM. Pad prihoda je 15 %, najviše na prihodima od reklama. Najveći prihod je od RTV takse 19.125.373. KM, potom od marketinških usluga 10.523.084 KM.

Prihodi i potraživanja od RTV takse se priznaju na osnovu fakturisanе realizacije telekom operatera u pripadajućem iznosu i na osnovu fakturisanih prihoda putem vlastitih službi takođe u pripadajućem iznosu, umanjeno za procijenu nenaplativosti prihoda. Priznavanje prihoda vrši se na osnovu mjesečnih izvještaja sektora RTV takse. Priznavanje prihoda od inkasanata, fizičkih i pravnih lica koje obavlja RTRS vrši se na osnovu izvještaja ovog javnog emitera. Prihodi po osnovu marketinških usluga se priznaju na osnovu ispostavljenih faktura o izvršenim uslugama.

U skladu sa čl. 23. Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu RTVFBiH pripada 25% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji Bosne i Herecegovine, i 25% neto prihoda od marketinškog oglašavanja.

Taksa se uplaćuje na jedinstveni račun, a članovi Odbora sistema (koga čine upravni odbori sva tri javna emitera) su povjerioci i izvršioci jedinstvenog računa i odgovorni su za nadzor nad postupkom naplate. Uplaćena sredstva sa jedinstvenog računa se dijele u omjeru BHRT 50%; RTFBiH 25% i RTRS 25%.

Fakturisanje i naplata RTV takse, na području Federacije BiH i dijela Distrikta Brčko, se obavlja putem telkom operatera (BH Telkoma i HT Mostar), a na području Republike Srpske i dijela Brčko Distrikta putem operatera Mobis Banja Luka. Za obavljanje ovih poslova u 2005. godini sklopljen je Ugovor između sva tri javna servisa i telekom operatera. Javni emiteri mjesečno plaćaju na ime usluga 4% od naplaćenog prihoda telekom operaterima.

6.9.1 Prihodi od prodaje

Obuhvataju prihode po osnovu RTV takse, prihode od marketinških usluga i prihode od usluga produkcije i licencnih prava.

RTV taksu plaća svako domaćinstvo i pravno lice na teritoriji BiH koji posjeduju radio ili televizijski prijemnik. Obaveza je propisana Zakonom o javnom radio-televizijskom sistemu BiH (Službeni glasnik BiH br.78. od 08.11.2005. godine). Taksa se plaća za samo jedan prijemnik bez obzira na njihov broj u domaćinstvu. Pravna lica osim, posebno izdvojenih, dužna su plaćati taksu za svaki prijemnik koji posjeduju. Posebno izdvojena pravna lica su iz oblasti zdravstva, obrazovanja, socijalne pomoći koja su dužna plaćati jednu taksu po instituciji.

Tokom 2009. godine putem BH Telekom oprihodovano je 9.104.917 KM, HT Mostar 2.171.699 KM i Telekom RS 6. 517.694 KM.

Korekcija prihoda u 2009. godini vršena je za fakturisanu RTV taksu i to : BH telekom 10%, HT Mostar 65%, inkaso 50%, pravne osobe 20 % i telekom RS 20%, što iznosi 3.719.626 KM.

Opis	31.decembar 2009	31.decembar 2008
Prihodi od RTV takse	19.125.373	18.714.334
Prihodi od usluga reklame	10.523.084	14.283.850
Prihodi od usluga produkcije i licencnih prava	2.264.361	3.416.003
Ukupno prihodi	31.912.818	36.414.187

Prihod po osnovu operatera iz RS, iskazuje se na osnovu izvještaja o fakturisanj i naplaćenj realizaciji tog operatera. Izvještaj se dostavlja svakog mjeseca u knjigovodstvo, s tim što do okončanja naše revizije izvještaj za decembar nije dostavljen pa je oprihodovan procjenjeni iznos 47.566 KM, što je isti iznos kao i za novembar 2009.godine.

6.9.2 Prihodi od pružanja usluga marketinga

Drugi po veličini prihod je prihod od usluga reklama 10.523.084. KM. U najvećem iznosu ostvaren je za pružene reklamne usluge putem dvije agencije, Ujedinjeni mediji i Medija group. Sa navedenim agencijama zaključeni su ugovori sa važnošću od 01.01.2009. godine do 31.12.2009. godine, na iznose od 6.000.001 KM (Media group) i 6.500.001 KM (Ujedinjeni mediji). Vrijednosti u ugovorima su osnova za obračunavanje popusta utvrđenih Cjenovnikom.

Navedene agencije za oglašavanje manje su ostvarile uplate po osnovu reklama od ugovorenih, a koristile su tokom cijele godine popuste kao da će ostvariti ugovoreni promet. Zaduženje agencija za manje ostvareni promet nije vršeno u skladu sa prihvaćenim pravilima iz razloga što su 25.12.2009. godine potpisani aneksi ugovora o produženju roka ispunjenja prvobitno ugovorene obaveze sa konca izvještajnog perioda do 31.05.2010. godine. Uprava je predložila Upravnom odboru da se produži rok ispunjenja ugovorenih iznosa, iz razloga što je bitno smanjen obim reklamiranja uopće, što je posljedica ekonomskih uvjeta poslovanja. Po osnovu ove poslovne odluke produžen je rok ispunjenja ugovorenog iznosa za pet mjeseci kako bi agencije ostvarile najveće popuste za reklamiranje putem RTFBiH.

Provedenom revizijom utvrdili smo:

1. Da je bilo odstupanja u primjeni usvojenog Cjenovnika i priznavanja pojedinih popusta na fakturama. Prilikom fakturisanja odobran je popust na avansne uplate u maksimalnom iznosu od 12% što je vrijedi za unaprijed izvršene uplate od 1.000.000 KM, za usluge reklamiranja prije emitovanja. Međutim na fakturama koje su bile predmet naše kontrole (broj 1492-1-101/09, 1496-1-101/09, 1542-1-101/09 od Ujedinjenih medija, a isto tako i fakture od Media group faktura broj 16441-1-101/09 od 25.11/09) odobren je popust za avansnu uplatu koja prema cjenovniku vrijedi za 1.000.000 KM, iako je uplata izvršena u dva navrata i to: 02.10.2009.godinu u iznosu od 525.836 KM i 30.10.2009. g. 500.000 KM. To se dešava zbog toga što se avansne fakture ne izdaju za svaku izvršenu uplatu pojedinačno, već se izda faktura za dvije ili više uplata u različitim periodima, ali sa iznosom koji omogućava korištenje većeg popusta na avansnu uplatu. Po navedenim fakturama trebao se koristiti manji postotak koji je odgovarao uplati prije početka emitovanja. Posljedica nepridržavanja uslova iz cjenovnika govori o nedovoljnim kontrolama unutar klijenta, a što se i finansijski negativno odrazilo na prihod klijenta. Navedeno je u suprotnosti sa tačkom 2. Cjenovnika Opštih uslova pružanja marketinških usluga koje su sastavni dio prihvaćenog cjenovnika. Prema navedenoj tački popust na unaprijed izvršena plaćanja prije početka emitovanja se odobrava na ukupnu unaprijed plaćenu vrijednost prema skali iz navedene tačke.
2. Cjenovnik koji se primjenjuje za fakturisanje marketinških usluga je složen i komplikovan za primjenu i pouzdano praćenje finansijskih transakcija. Visina popusta koji se odobravaju na cijenu reklamiranja se kreću i do 74%. Kada se tome doda i posebno ugovoreni popust za reklamiranje preko ugovorenog iznosa reklamiranja popusti još veći. Takođe, revizija nije mogla procijeniti stvarnu opravdanost odobravanja popusta za prihode od marketinga;

Preporuka:

Potrebno je preispitati cjenovnik marketing usluga u smislu definisanja cijene usluge na način koji će obezbijediti da se pouzdano mogu procijeniti finansijske transakcije po ovom osnovu, te utvrditi dosljednost u primjeni predmetnog akata.

6.9.3 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi po osnovu kamata priznati su obračunatom iznosu dok su prihodi po osnovu kursnih razlika nastali svođenjem vrijednosti deviznih sredstava na datum bilansa.

Opis	31. decembar	31. decembar
	2009	2008
Kamate po depozitima	4.350	3.334
Pozitivne kursne razlike	9.897	19.515
Dobici od prodaje stalne imovine	48.245	-
Ukupno	62.492	22.849

6.9.4 Ostali prihodi

Ovi prihodi po strukturi obuhvataju stavke više vrsta prihoda a karakteristika istih je da se pojavljuju povremeno.

Opis	31.decembar 2009	31.decembar 2008
Prihodi od refundacije troškova za proizvodnju programa	551.535	300.777
Prihodi od refundirane RTV takse	426.268	950.558
Prihodi od donacija u novcu	457.001	423.100
Prihod od donirane opreme	22.200	21.397
Prihodi od otpisanih obaveza	378.920	60.092
Refundacije troškova od BHRT	113.703	839.196
Popusti i drugo	80.608	114.892
Ostali prihodi	2.030.235	2.710.012

Ostali prihodi obuhvataju novčana sredstva za primljene donacije i subvencije u iznosu od 457.001 KM (Budžet FBiH 383.001 KM i grada Sarajevo 74.000 KM), prihodi od donacija u opremi – amortizovani dio 22.200 KM, prihodi od otpisanih obaveza prema dobavljačima 3.784 KM; otpisanih obaveza zdravstvenog osiguranja i reosiguranja 299.776 KM; prihodi po osnovu otpisanih obaveza državnim institucijama 75.360 KM; prihodi po refundiranoj RTV taksi 426.268 KM; prefakturisani prihodi sistema 113.703KM; prihodi po osnovu refundacije troškova za proizvodnju programa 551.535 KM; i ostali prihodi u iznosu od 80.608 KM. Provedenom revizijom nisu uočene nepravilnosti.

6.10 Troškovi i rashodi poslovanja

Troškovi poslovanja za prodate robe i usluge iznose 25.245.601 KM, a prethodne godine su iznosili 30.692.615 KM.

Struktura troškova je:

	31.decembar 2009.	31.decembar 2008.
materijalni troškovi	1.364.708	1.412.907
amortizacija	1.374.489	1.185.862
troškovi zaposlenih	9.002.562	8.986.797
troškovi usluga	3.095.266	3.654.846
razni troškovi poslovanja	9.527.565	13.844.412
redovne kamate	13.087	35.560
rezervisanja	867.924	1.572.231
	25.245.601	30.692.615

Materijalni troškovi poslovanja, obuhvataju troškove materijala koji su 229.471. KM; energije 1.084.080.KM;rezervnih dijelova 24.099 KM i troškove sitnog inventara 27.058 KM.

Revizijom je obuhvaćen trošak kancelarijskog materijala u iznosu 97.176 KM, čija nabavka podliježe zakonskim propisima.Nabavka je vršene od jednog dobavljača “Printerpapir” d.o.o.Sarajevo, čiji izbor je vršen u 2008. godini, a novi izbor je pokrenut koncem 2009. godine. Testiranjem slučajno odabranog uzorka nismo uočili odstupanja u fakturisanju isporučenih roba i cijena prihvaćenih prilikom izbora.

Troškovi zaposlenih iznose 9.002.562 KM a obuhvataju plate, nakanade plata, topli obrok i prevoz uposlenih sa posla i na posao.Troškovi su za 12 mjeseci 2009. godine, za prosječno 407 uposlenih čija prosječna neto plata je 979,72 KM. Najveća neto plata isplaćena u julu 2009. godine iznosila je 3.219 KM, a najmanja 491 KM.

Pored plata uposlenicima je isplaćivana naknada za topli obrok koja je 633.106 KM i naknade za prevoz zaposlenih u iznosu 199.900 KM.

Tokom 2009. godine u radni odnos primljeno je 16 uposlenika, sporazumni prekid radnog odnosa 14 uposlenih, otkaz ugovora o radu 4 uposlena, penzionisano 5 uposlenika, 2 uposlenika su na neplaćenom odsustvu. Za 11 uposlenika istekao je ugovor o radu kojima nije produžen radni odnos.

Provedenom revizijom troškova zaposlenih uočili smo:

- a) Da su tokom 2007. godine usvojena akta iz osnova regulisanja radnih odnosa uposlenih. Usvojen je Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta (15.05.2007. godine) od kada je na snazi. Pravilnik nije primjenjen, jer je dodatno usvojen (02.09.2008. g.) Pravilnik o implementaciji sistematizacije radnih mjesta, kojim se odobrava da se zaposlenici mogu rasporediti na radna mjesta sa odstupanjem od zahtjevanog nivoa stručne spreme koja se očekuje za konkretno radno mjesto, čime je zapravo poništena primjena akta o sistematizaciji. Pravno uporište za usvajanje dva akta koja različito uređuju navedeno mi nismo našli.
- b) Sektor za ljudske resurse uradio je analizu o stanju kadrova na dan 01.01.2010. godine istu dostavio sadašnjem Upravnom odboru na razmatranje. Navedena analiza sadrži pokazatelje koji odlikavaju stvarno strukovno stanje kadrova kao i traženo strukovno stanje kadrova usvojenom sistematizacijom.
- c) Da se ne postupa u skladu sa članom 11. Pravilniku o napredovanju zaposlenika, prema kojem se mogu povećati koeficijenti/bodovi (1 koeficijent/100 bodova) uposlenima, ali da novčana masa za to napredovanje može iznositi 0,5 % od godišnje mase za plaće zaposlenih. Po našem izračunu to iznosi 44.040 KM od planirane mase za plaće. Isplate su daleko iznad navedenog iznosa. Sektor za ljudske resurse trebao bi da vodi personalnu evidenciju o napredovanju i sačinjava godišnju analizu kojom informiše uposlene. Evidencije se ne vode i uposlenici nemaju informacije o napredovanju, čime se gubi osnovni smisao stimulacija uposlenih.
- d) Da se isplaćuju stimulacije pojedinim uposlenicima a da pri tome kriteriji za iste nisu poznati.

Zbog toga što su usvojena dva akta o načinu regulisanja predviđene stručne spreme, stvarne i plaćnja mi ponovo nismo mogli procijeniti pravilnost iskazanih transakcija primanja vezano za

Predlažemo:

Da rukovodstvo i organ upravljanja usklade akta o sistematizaciji sa propisima koji regulišu ovo područje.

Troškovi usluga su 3.095.266 KM, a obuhvataju prevoz 76.158 KM; održavanja 41.002. KM; poštanske i telekomunikacijske 181.411.KM; proviziju telekom operaterima za usluge prikupljanja RTV takse 562.762 KM; zakupnine 506.491 KM; reklamu 59.207 KM; autorske honorare 866.388.KM; naknade inkasanta 241.620 KM; autorska prava (Sine qua non) 128.554 KM; druge intelektualne usluge 168.872 KM; studentski servis 107.660 KM; komunalne 73.137 KM i ostale sitne usluge 82.004 KM.

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola u procesu koji generira troškove autorskih honorara. Trošak revidirane godine je 866.388 KM. Proces je uređen Pravilnikom o autorskim i izvođačkim pravima i Cjenovnikom autorskih i izvođačkih honorara i naknada za ostalu programsku saradnju iz 2004 godine. Koliko ko može od ovlaštenih da sklopi ugovora, kao i u kojim situacijama, nije razrađeno tako da se obaveze stvaraju bez potrebne kontrole. Planirana sredstva po ovom osnovu takođe nisu razrađena, a posljedice toga su da se preuzimaju obaveze ugovorima koje se ne mogu izmiriti, što ugrožava likvidnost preduzeća i izlaže riziku utuženja i povećanja troškova. Usluge koje podliježu zakonskim procedurama izbora (prevodilačke i dr.) nisu rađene u skladu sa tim procedurama. Prema pravilima (član 45) ugovore može potpisati generalni direktor ili direktori sektora koje ovlasti generalni direktor.

Prema dostavljenim podacima, neizmirene obaveze, sa izvještajnim periodom su 1.985.472 KM, a odnose se na 2007. godinu (565.169 KM); 2008. godinu (644.004 KM) i 2009. godinu (501.601 KM). Dug je prema 502 fizička lica, po osnovu autorskih i izvođačkih honorara; 21 fizičko lice – nerezidenta i 3 fizička lica po ugovorima o djelu. Navedeni iznosi su neto dug, a porezi po navedenom su 274.698 KM.

Knjigovodstvene evidencije iskazuju obaveze u iznosu 2.101.585 KM, dok analitička evidencija iznosi 1.985.472 KM. Obaveze nisu pojedinačno popisivane i usaglašavane.

Navedeni primjeri pokazuju slabosti u kontrolnim postupcima odgovornih lica.

Razni troškovi poslovanja obuhvataju službena putovanja 545.778 KM; otpremnine i novčane pomoći uposlenim 103.298 KM; sudske takse i druga davanja 794.592 KM; bankarske usluge 68.838 KM; naknade članovima Upravnog odbora 66.136 KM; osiguranje 44.535 KM; članarine 57.368 KM; reprezentaciju 41.079 KM; nabavka gotovih programa 1.638.381 KM; prava prenosa događaja iz inostranstva 478.061 KM; prava prenosa događaja iz zemlje 144.328 KM; fakturisani troškovi od BHRT-a 5.124.604 KM i ostale razne troškovi 420.567 KM.

Izvršen je uvid u troškove nabavke gotovih programa, priznatih u iznosu 1.638.381.-KM. Pregledom su obuhvaćena dva dobavljača, sa kojima su zaključeni ugovori. Sa „Baba film“ d.o.o Sarajevo, zaključen je ugovor o koprodukcijskoj saradnji 28.05.2008. godine i aneks ugovora od 04.12.2008. godine. Predmet ugovora je regulisanje međusobnih odnosa, prava i obaveza, u vezi zajedničkog učešća u produkciji TV serijala, pod nazivom „Lud, zbunjen, normalan“. Udio RTV FBiH u finansiranju tv serijala iznosi 576.000 KM, i dodatnih 192.000 KM po aneksu ugovora za 32 serije. Članom 10 i 11. ugovora je regulisano vlasništvo na tv serijal i ekskluzivno pravo *neograničenog* tv prikazivanja kao i komercijalizacija serijala, a time i prtjecanje koristi od prodaje.

Isto tako sklopljen je ugovor sa F.I.S.T. d.o.o. Sarajevo 16.10.2009. godine o ustupanju tv prava na negranično emitovanje tv serijala „Lud zbunjen normalan“ u iznosu od 563.279 KM za 24 epizode. Članom 9. ugovora RTVFBiH stiče ekskluzivno pravo *neograničenog* emitovanje i repriziranja.

Iz navedenog je vidljivo da se radi o ulaganju, po osnovu kojeg se stiče prava na neograničeno emitiranje kao i vlasništvo radi čega se takve finansijske transakcije trebaju iskazivati na nematerijalnoj imovini što je i predviđeno računovodstvenim politikama (član 40. i 50. Pravilnika o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima RTVFBiH).

Posljedica na finansijske izvještaje je da su precjenjeni iskazani troškovi za, finansijske transakcije po navedenim ugovorima, a podcjenjena imovina.

Rezervisanja u iznosu od 867.924 KM, izvršeno je na osnovu odluka generelnog direktora i Upravnog odbora za ispostavljene i djelimično osporene faktura BHRT-a po osnovu obračunate amortizacije i usluga za ekonomsko finansijski sektor.

6.10.1 Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja revidirane godine iz su 8.671.569 KM, dok su isti u prethodnoj godini iznosili 7.388.822 KM.

Struktura iskazanih rashoda je:

	31. decembar 2009. g.	31. decembar 2008.g
Finansijski rashodi	84.768	32.546
Gubici od umanjenja vrijednosti imovine	1.852.744	1.535.326
Ostali rashodi	6.734.057	5.820.950
Ukupni rashodi	8.671.569	7.388.822

Najveći rashodi poslovanja u iznosu od 6.734.057 KM su nastali po osnovu ispravke potraživanja od RTV takse 3.719.626 KM, kao i otpisa sumnjivih i spornih potraživanja za RTV taksu na osnovu odluke Upravnog odbora u iznosu od 2.037.920,48 KM. Gubici od umanjenja imovine u iznosu od 1.797.951 KM su obrazloženi kod nabavke televizijskih programa.

6.11 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima protiv RTVFBiH pokrenuto je 35 tužbenih zahtjeva čija vrijednost je 8.047.118 KM. Tužbeni zahtjevi pokrenuti su zbog neizmirenih obaveza, klevete, autorskih naknada i

povrede radnih odnosa. Najveći iznos odnosi se na tužbu BHRT-a, za neizmirene obaveze u iznosu od 7.467.160 KM.

Istovremeno za naplatu svojih potraživanja pokrenuto je 18 tužbenih zahtjeva u vrijednosti od 157.103 KM. Podaci vezani za pokrenute tužbe po osnovu neizmirene RTV takse nisu nam prezentirani niti ima informacije o istima.

6.12 Javne nabavke

Tokom revidirane godine nisu provedene procedure javnih nabavki u skladu sa zakonskim propisima za robe i usluge za koje je bilo obavezno provoditi postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača. Primjer toga je nabavka goriva za što je utrošeno 44.584 KM, usluge taksi vozila za što je utrošeno 65.930 KM, nabavka opreme (digitalne kamere i druga oprema) u iznosu od 98.260 KM, unajmljivanje kamera 44.574 KM, advokatske usluge za što je utrošeno 48.727 KM, prevodilačke usluge na ime kojih je iskazan iznos od 16.508 KM.

Da su za procjenjene nabavke u 2009. godine postupci odabira najpovoljnijeg ponuđača pokrenuti sa značajnim zakašnjenjem (oktobr 2009. godine) iako je Plan poslovanja usvojen u 11. mjesecu 2008. godine.

Izvršili smo uvid u pokrenuti proces odabira najpovoljnijeg dobavljača za nabavku kancelarijskog materijala. Postupak je započeo tek 28.10.2009. godine, u procijenjenoj vrijednosti 80.000 KM otvorenim postupkom. Na objavljeno obavještenje javila su se tri ponuđača i to: Printer papir d.o.o Sarajevo, Inter-Com do.o. Zenica, Roll komerc d.o.o Sarajevo. Najveća stavka nabavke su toneri, filmovi za faks, ketridži CD mediji i DVD mediji, a najjeftiniju ponudu za lot 2- tonere, dao je ponuđač Inter-Com Zenica.

Komisija za javne nabavke je dana 21.12.2009. g. sačinila Zapisnik o otvaranju ponuda u kojem je konstatovala da je broj ponuđača manji od tri, jer jedan (Roll komerc d.o.o Sarajevo) od tri ponuđača ne ispunjava tražene uvjete (nije dostavio Nacrt ugovora prema tenderskoj dokumentaciji), i da se zbog toga ne osigurava stvarna konkurencija i zatražila poništavanje postupka i pokretanje ponovnog postupka. U zahtjevu za poništenje postupka Komisija umjesto ponuđača koji nije ispunio tražene uvjete (Roll komerc d.o.o Sarajevo) obavještava da uvjete nije ispunio Inter-Com Zenica i ako to nije tačno. Obavještenje ponuđačima o poništenju postupka, u kojem se trebaju navesti razlozi poništenja (čl.38 stav 5. Zakona o javnim nabavkama) nismo dobili i nije ga bilo u dokumentaciji.

Izvršen je uvid u navedeni Zapisnik Komisije od 21.12.2009. godine u kojem je Komisija konstatovala da je ponuda od Intercom- Zenica dostavljena sa svom traženom dokumentacijom, a da je nepotpuna ponuda Roll komerc Sarajevo. Međutim Inter-Com Zenica je obavješten da nije dostavio kompletnu ponudu. Nakon našeg uvida i ukazivanja da je suprotno postupljeno u odnosu na zapisnik komisije ponuđač je obavješten da ispunjava uvjete, kao i da je i poništen postupak. Do dana provođenja revizije, procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača nije završena.

Navedeni primjer pokazuje da se ne ulaže dužna pažnja procedurama i afirmaciji odabira najpovoljnijih ponuđača u skladu sa propisima.

Preporuka:

Potrebno je pravovremeno pokretati procedure izbora najpovoljnijih ponuđača i provoditi procedure izbora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i stvarati povjerenje u transparentnost izbora.

6.13 IT Sistem

Evidencija o RTV pretplatnicima se vode u ERCu BHRT-a. Unos podataka, razmjenu podataka sa telekom operaterima, održavanje i razvoj softvera vrše zaposlenici BHRT ERC-a. Softversko rješenje je prilagođena verzija predratnog inkaso rješenja. Podaci o RTV pretplatnicima se evidentiraju u:

matičnoj datoteci pretplatnika pravnih i fizičkih lica koja se ažurira podacima dobijenim od telekom operatera BH-telecoma i HT Mostara; Inkaso bazi koja sadrži podatke o RTV pretplatnicima koji nemaju telefonski priključak; i u bazi hotela koja sadrži podatke o grupnim pretplatnicima koji imaju više, od jedne

RTV pretplate. Matična datoteka RTV pretplatnika formirana je 2004 godine iz podataka o korisnicima telefonskih priključaka fiksne telefonije na teritoriji Federacije BiH dobijenih od telekom operatera.

Podaci za fakturisanje mjesečne pretplate na telefonskim računima se obezbjeđuju prema uputstvu iz ugovora o usluzi (Uputstvo za realizaciju Ugovora o naplati RTV takse). U bazi inkaso vodi se evidencija o fakturisanju i naplaćenju RTV taksi RTV pretplatnicima koji se iz različitih razloga ne mogu voditi u matičnoj datoteci RTV takse. Račune za RTV pretplatu distribuiraju inkasanti.

U bazi hoteli se evidentiraju RTV pretplatnici koji imaju više RTV pretplata kao što su hoteli ili različite institucije koje plaćaju pretplatu za više RTV pretplatnika.

Za glavnu knjigu FTV koja se vodi na drugom sistemu i u drugom softverskom rješenju (JAPET) generiraju se izvještaji iz koji se kontiraju i kreiraju nalozi i knjige u glavnu knjigu.

Skladišne evidencije za RTVFBiH vodi zajedno sa skladištima BHRT (Skladišta 1,2 i 3) u ERCU BHRT. Podatke u skladišne evidencije unose zaposlenici BHRT (skladištar, konter i komercijalista).

Ulaze unosi skladištar i ručno popunjava primku. Ne ispisuje se primka iz aplikacije nakon evidentiranja ulaza. Izlaze sa skladišta u aplikaciji evidentira skladištar, dok izdatnicu popunjava ručno. (aplikacija ne podržava odobravanje izlaza). Do 10. u narednom mjesecu vrši se mjesečna obrada u kojoj zaposlenik BHRT (šef IT odsjeka osoba zadužena za to) na matičnoj datoteci skladišta ažurira ostale podatke (finansijske). Nalozi za unos u glavnu knjigu se prave ručno na osnovu izvještaja iz aplikacije skladište.

Glavna knjiga računovodstvena sintetika obrađuje se u softverskom paketu JAPET. Softver je instaliran na jednoj radnoj stanici PC i izvršava se u mreži.

Stalna sredstva-analitičke evidencije o stalnim sredstvima vode se u aplikaciji u ERCU BHRT.

Poslije mjesečne obrade skladišta (ERC BHRT) formira se lista aktiviranih stalnih sredstava. Unose se sve računovodstvene promjene (nova sredstva, povećanja vrijednosti, smanjenja i otpisi u toku godine). Unos sadrži i podatke o zaposleniku koji je zadužen za stalno sredstvo. U toku godine vrši se mjesečni obračun amortizacije za period od početka godine zaključno sa mjesecom obračuna, koji se zatim ručno kontira i knjži u aplikaciju glavne knjige. Na kraju godine se vrši knjiženje godišnje amortizacije na ukupni saldo ispravke vrijednost. Kreiraju se početna stanja za narednu godinu, a prometi u toku godine se štampaju.

Aplikacija generira izvještaje, registar stalnih sredstava, rekapitulacija stalnih sredstava, listing obračuna amortizacije.

Plate /Ocean-aplikacija plata je implementirani modul integralnog softverskog rješenja koje je javnom servisu donirala Evropska komisija. Osim plata integralni sistem je inicijalno trebao sadržavati i druge module, koji nikada nisu implementirani. Uz aplikaciju nije isporučena korisnička dokumentacija.

Poslove održavanja systemske administracije i administriranja aplikacije (dodavanje/brisanje novih korisnika aplikacije vrši OCEAN putem daljinskog pristupa. Prava i obaveze iz tog odnosa su regulisane ugovorom o održavanju. Vlasničko pravo nad softverskim kodom nije jasno, jer je tender provodio donator Evropska komisija koja je i sklopila ugovor sa firmom Ocean.

Arhiva-arhivska građa-arhivu snimljenih materijala (emitovanog programa) za BHRT i FTV vodi sektor VAT u BHRT. Arhiva je smještena u namjenskim regalima u prostorijama (4 sprat) koje su klimatizirane. Temperatura i vlaga se prate na mjernim uređajima. Ulazna vrata u arhivske prostorije su metalna i protupožarna. Nema posebne kontrole pristupa arhivi. Cijeli proces evidentiranja i pretraživanja arhive je manuelan. Posuđivanje arhivske građe vrši se interno (BHRT i FTV) i eksterno. Usluga se naplaćuje prema cjenovnicima (internim i eksternim). Fakturisanje je ručno. Dokumentacija se dostavlja odjelima finansija FTV i BHRT.

6.14 Vanbilansna evidencija

	31.decembar 2009.	31.decembar 2008.
Arhivska građa	132.048.887	132.048.887

Na vanbilansnoj evidenciji iskazana je vrijednost arhivske građe. Popis je obavljen u 2008. godini, a isti je uradila komisija Federalne televizije. Mi nismo vršili reviziju arhivske građe, jer istom shodno propisima treba da upravlja Korporacija javnih servisa u BiH i da omogući zajedničku finansijsku reviziju.

Shodno Zakonu o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH (Sl.glasnik BiH, br.78/05) propisana je obaveza registracije Korporacije na državnom nivou putem koje bi se uredili odnosi unutar javnih servisa Bosne i Hercegovine. Korporacija bi u ime sva tri javna servisa pored ostalog omogućavala zajedničko korištenje i upravljanje arhivskom građom ali ista nije formirana zbog čega se i ne primjenjuje odredbe navedenog zakona kao i Zakona o Javnom servisu RTV-FBiH (Sl. Nov.br. 48/2008).

KOMENTAR

Rukovodstvo RTVFBiH u ostavljenom roku se očitovalo na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih , izvještaja , i tom prilikom dostavilo dokumentaciju koju je smatralo važnom za pojašnjenje naših navoda kao i dokumentaciju vezanu za već poduzete radnje na otklanjanju uočenih propusta Konkretnih prigovora na nalaze nije bilo. Uglavnom se radi o pojašnjenjima zbog čega je došlo do uočenih propusta. Dostavljena dokumentacija vezana za iskazivanje obračunate amortizacije se ne može prihvatiti iz više razloga a jeda od tih je osnovica na koju je izvršen obračun i usaglašenost evidencija o nematerijalnoj imovini i glavnoj knjizi. Bez obzira što je vođenje evidencija povjereno drugom pravnom licu kontrola nad ovom i uopće imovini je obaveza rukovodnih struktura.

Kada je u pitanju dostavljena dokumentacija vezana za već poduzete radnje rukovodstva na otklanjanju uočenih propusta tokom i nakon naše revizije, svakako to zaslužuje da se istakne, jer cilj revizije i jeste da, rukovodne strukture odmah poduzmu odgovarajuće mjere na otklanjanju nepravilnosti u poslovanju. Ocjenu poduzetih mjera uradićemo prilikom naše u naredne revizije.

Na kraju zahvaljujemo se najvećem broju osoblja koje je surađivalo sa nama tokom provođenja revizije na saradnji i korektnom odnosu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Ismeta Junuzović, dipl.oec.

Član tima :

Esma Muslić, dipl.oec.